

Innhold

FORORD	5
HVA ER RELIGIONSFILOSOFI?	11
Hva er religion?	12
Religionsfilosofiens kilder i eldre filosofi	15
Religionsfilosofiens kilder i nyere filosofi	19
Religionsfilosofi og teologi	25
Religionsfilosofiens teologiske betydning	27
Tilværelsens metafysikk i en postmetafysisk tid	30
RELIGION I DAG: RELIGION OG SEKULARISERING	32
Om sekularitet: Charles Taylor som introduksjon	32
Dietrich Bonhoeffer og religionens undergang	34
Det religiøse mennesket – kristendom og religion med Schleiermacher som utgangspunkt	35
Oppgjøret med Schleiermacher	38
Bonhoeffer og religionskritikkens nødvendighet	39
Mer om sekularisering fra et sosiologisk perspektiv	42
RELIGION OG SAMFUNN	46
Toregimentslæren som innsteg til det pluralistiske samfunnet? Fra Luther til Habermas	49
Habermas i lys av Rawls og Stout	54
Religionene er en del av fornuftens historie	57
Religionens kommunikasjon som motvekt mot fundamentalisme ..	59
RELIGION OG RELIGIØS ERFARING	61
Ulike måter å få grep om religion som fenomen på – ikke uten relasjon til empiriske forhold	61
En diskusjon om hvordan religion og religiøs erfaring henger sammen: Charles Taylor om William James	64
Religiøs erfaring	68
Forskjeller på såkalt religiøs erfaring og annen erfaring	72

RELIGION OG SPRÅK – UTVALGTE PROBLEMSTILLINGER.....	74
Språkets bruk (pragmatikk)	74
Gyldighetsbetingelser og språkspill.....	77
Sideblikk: Gud er i grammatikken (Nietzsche).....	82
Språket som henvisning til Guds fremtid.....	84
Sallie McFagues bruk av metaforer til å forstå Gud i vår tid.....	87
Løgstrup og språkets vidde.....	89
RELIGION OG VERDENSBILDE	93
Avmytologiseringsdebatten	93
Hva vil det egentlig si å tale om Gud?.....	95
Avmytologiseringen i Det nye testamente	97
Verdensbilde og virkelighetsoppfatning.....	98
Evolusjonsbiologi og religion.....	100
GUDSBEGREPET – OG BEGREPER OM GUD.....	105
Kilder til den kristne forståelsen av Gud	107
En teistisk versus en trinitarisk gudsførståelse	111
Gudstanke og gudsbevis	113
Hva er egentlig oppnådd?.....	116
Bevis for tro?.....	118
Kort om et siste «gudsbevis»	119
Gudsbegrepet – i lys av en multireligiøs tilnærming	120
RELIGION OG MENNESKESYN.....	123
Et luthersk menneskesyn i lys av noen problemstillinger i moderne filosofi.....	124
Luther om mennesket – noen poenger fra <i>De homine</i>	127
DET ONDES PROBLEM.....	137
Noe om forutsetninger som er endret i moderne tid.....	139
Historisk betydningsfulle løsningsforsøk.....	140
To moderne religionsfilosofiske tilnærminger: Hygen og Løgstrup. .	144
Grunner mot en teodicé.....	147
Har kristen <i>teologi</i> svar på teodicéproblemet?	151
RELIGIONSKRITIKK.....	152
Ulike representanter for moderne religionskritikk – og vurdering av dem.....	153
Feuerbach	154
Marx	156

Nietzsche	160
Freud	163
Dawkins og nyere scientistisk religionskritikk	165
Religionskritikk med religiøs motivering?	167
RELIGION OG ETIKK	170
Er religion ødeleggende for moralen?	170
Sannhetskrav og fundamentalisme	173
Er etikken avhengig av religion?	177
Etikkens metafysiske horisont	182
RELIGION OG KULTUR	184
Finnes det et kristent kultursyn?	185
Urkristendommens <i>etos</i>	186
Fra <i>etos</i> til kultursyn	187
Kultursynet i Luthers kallstanke	188
Kultursynet hos Grundtvig og Løgstrup	190
RELIGION OG KUNST	193
Hva er kunst?	193
Kunst og religion	196
Kristendom og billedkunst i antikken	197
Kunst og kristendom i reformasjonstiden – og siden hen	199
En voksende interesse for religion og kunst	202
Fire viktige temakretser	204
EPILOG	207
Det ubetingede	207
Gud	208
LITTERATUR	210
STIKKORD	215